

Motion till riksdagen 2007/08:Ju444

av **Johan Pehrson (fp)**

En modern gränskontroll för ökad trygghet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten till en sammansatt gränskontrollmyndighet.

Motivering

Globaliseringen och den tekniska utvecklingen har dramatiskt förändrat förutsättningarna för allt internationellt samarbete. Sverige har i hög grad påverkats av medlemskapet i EU och utvecklingen i våra närmaste grannländer. Globalisering är för en liberal en stor möjlighet för världens befolkning när det gäller ökad frihet, demokrati och ekonomisk utveckling. Men gränslösheten ställer oss också inför nya utmaningar, till exempel när det gäller brottslighet. Människohandel, smuggling av vapen, narkotika och dopningspreparat, sprit och cigaretter är de vanligaste brottstyperna som de gränsöverskridande kriminella nätverken ägnar sig åt idag när de opererar inom landet eller använder Sverige som transitland. Men det finns också yrkeskriminella som kommer hit för att begå andra brott, exempelvis rån mot värdetransporter. Även stölderna och mindre allvarliga brott, så kallade mängdbrott, har viss internationell anknytning.

Ökat samarbete brottslingar emellan har resulterat i multikriminella grupper som är kompetenta att planera, organisera och genomföra avancerade brott. Kunskap om polisens arbetssätt sprids inom de kriminella miljöerna. För att klara av att smuggla narkotika från utlandet, över gränsen via mellanhänder och langare, till missbrukarledet krävs en utvecklad organisation och effektiv arbetsfördelning. De upparbetade kanalerna kan enkelt byta nisch från knark till vapen, från sprit till handel med människor för sexuella ändamål.

Fel! Okänt namn på

De brottsbekämpande myndigheternas verksamhet är i princip begränsad till vårt nationella territorium, medan brottslingarna rör sig fritt över Europas gränser. Polis och åklagare arbetar utifrån nationell lagstiftning, medan de kriminella nätverken söker sig till de länder där risken att åka fast är minst. Därför är det så viktigt att samarbetet inom EU ökar. Arbetet inom Europol för att skapa ett Europas FBI är nödvändigt för att vi ska ligga jämna steg med den gränsöverskridande brottsligheten.

Sveriges deltagande i Schengensamarbetet

Sedan våren 2001 deltar Sverige fullt ut i Schengensamarbetet. Samarbetet är ett steg framåt mot det gränslösa Europa med fri rörlighet för dess medborgare. Min vision är ett EU som präglas av öppenhet och frihet både inom det egna territoriet och mot omvärlden. Samtidigt som globaliseringen bejakas med alla dess positiva effekter, måste vi ta oss an de nya problem som uppkommer i en alltmer gränslös värld.

Den europeiska unionen får aldrig bli ett drivhus för gränsöverskridande brottslighet. Varje medlemsland är därför skyldigt att ansvara för en effektiv brottsbekämpning, men det gemensamma arbetet inom EU måste också öka.

När Sverige gick in i Schengensamarbetet upphörde i princip kontrollen vid den så kallade inre gränsen mot andra Schengenstater, exempelvis Danmark och Norge. Samtidigt skärptes kontrollen vid den yttre gränsen, det vill säga mot icke Schengenstater och obligatorisk utresekontroll infördes. Den inre utlänningskontrollen förblev i huvudsak oförändrad.

Personkontrollen vid Sveriges gränser och den inre utlänningskontrollen syftar främst till att fastställa behörigheten för utländska medborgare att resa in och vistas i landet. Syftet är alltså migrationspolitiskt.

Personkontrollen har också ett annat viktigt syfte, nämligen att förhindra gränsöverskridande brottslighet. Men sex år efter Sveriges inträde i Schengensamarbetet behövs det förändringar i just den brottsbekämpande delen av verksamheten. Det svenska gränsskyddet visar upp en splittrad bild. Den organisatoriska uppgiftsfördelningen mellan polisen, Tullen och Kustbevakningen, som bygger på de olika myndigheternas historiska uppdrag, har inte anpassats till moderna förhållanden i en allt mer globaliserad värld. Tullverket, med fokus på i första hand varor, ser sig som en gränsskyddsmyndighet, men har inget ansvar för personkontrollen. Polisen är en gränskontrollmyndighet i vissa sammanhang och Kustbevakningen är en myndighet som beskriver sig som en allmänt brottsbekämpande gränskontrollmyndighet. De tre myndigheterna ligger dessutom under tre olika departement – Finansdepartementet, Justitiedepartementet och Försvarsdepartementet.

Det finns goda skäl för att närmare utreda förutsättningarna för en gränskontrollmyndighet, med samlat ansvar för personkontrollen. En liknande organisatorisk lösning finns till exempel i Finland och Nederländerna. Det behöver nödvändigtvis inte innebära en ny myndighet utan skulle kunna rymmas inom en befintlig myndighet.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 5 oktober 2007

Johan Pehrson (fp)